

**Způsob psaní
seminárních
a diplomových prací,
pravidla pro citování
zdrojů**

ÚHV FF MU

Struktura písemných prací:

Titulní strana.

Prohlášení.

Obsah.

Úvod.

Stať (jednotlivé kapitoly).

Závěr.

Cizojazyčné résumé.

Seznam vyobrazení (není nutný).

Seznam zkratk (není nutný).

Seznam pramenů a literatury.

Přílohy (textové, obrazové, notové; nejsou nutné, záleží rovněž na povaze tématu).

ad 1. Titulní strana musí obsahovat:

- A) Záhloví (každý údaj na samostatném řádku), a sice v následujícím pořadí: Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, Ústav hudební vědy, Hudební věda/ Teorie a provozovací praxe staré hudby
- B) Jméno studenta.
- C) Název práce (uprostřed stránky).
- D) Označení práce (seminární /bakalářská/magisterská práce).
- E) Jméno vedoucího práce.
- F) Jména konzultantů (pokud jsou; nepovinné).
- G) Rok odevzdání práce.

Masarykova univerzita
Filozofická fakulta
Ústav hudební vědy
Hudební věda/Teorie a provozovací praxe staré hudby

Jiří Novák

Jan Václav Hugo Voříšek. Stav bádání
Seminární práce

Vedoucí práce: PhDr. Jana Perutková, Ph.D.
(Konzultant: XY)

Brno 2014

Po titulní straně následuje povinné prohlášení autora práce, že pracoval samostatně a veškerou použitou literaturu citoval. Toto prohlášení musí být autorem vlastnoručně podepsané.

Prohlašuji, že jsem práci vypracoval/a samostatně a pouze s využitím uvedených pramenů a literatury.

Za tímto listem může následovat list s poděkováním vedoucímu práce, konzultantům, institucím, pracovníkům archivu apod. (není povinné)

Obsah uvádí seznam jednotlivých částí práce, stránky jednotlivých kapitol a podkapitol. Nejlépe je použít Deweyův číselný systém.

Příklad:

3. Hudebně dramatická tvorba Františka Antonína Míči

3.1 Žánrové zařazení Míčových děl

3.1.1 Drame per musica

3.1.2 Serenata

3.1.3 Sepolkro

3.2 Míčova opera *L'origine di Jaromeriz in Moravia*

3.3 Míčovy serenaty

3.3.1 *Bellezza e Decoro*

3.3.2 *Nel giorno natalizio*

3.3.3 *Der glorreiche Nahmen Adami*

3.3.4. *Operosa terni colossi moles*

3.4 Míčova oratoria

3.4.1 Sepolkro *Abgesungene Betrachtungen*

Úvod má stručně uvádět do pojednávaného problému. Může také obsahovat zdůvodnění volby či aktuálnosti tématu. Nutná je metodologická úvaha o řešení problematiky: jaký cíl si autor stanovuje a jaké metody k jeho dosažení volí, případně v jakém kontextu pozoruje své téma.

Dobrá rada: zkuste si vypracovat opravdu na začátku 😊

Stať sestává z jednotlivých kapitol písemné práce, kde student samostatně zpracovává zkoumanou problematiku. V této části prokazuje schopnost aplikovat poznatky získané studiem a formulovat vlastní stanovisko k řešeným problémům. Je nutno především správně citovat, viz dále.

Dobrá rada: strukturu si vytvořte, ještě než se pustíte do práce. Dobré je také, když si do struktury napíšete seznam literatury a pramenů, z nichž budete v jednotlivých kapitolách a podkapitolách čerpat. Prohlédněte si 5-10 diplomových prací s podobným tématem a inspirujte se. Co nejvíce kontextualizujte.

Závěr obsahuje shrnutí hlavního obsahu celého pojednání, nejlépe **shrnutí výsledků dosažených v jednotlivých kapitolách**, upozorňuje na nejdůležitější myšlenky práce a vyvodí příslušné závěry. Autor zodpoví, do jaké míry se mu podařilo dosáhnout cíle vytyčeného v úvodu.

Povinnou součástí všech typů prací je krátké české a cizojazyčné **résumé = stručné shrnutí nejdůležitějších poznatků obsažených v práci** (stačí jeden delší odstavec nebo dva kratší). Neopakovat formulace ze závěru.

Přílohy (notové ukázky, obrázky, části rukopisů, atd.) je nutno označit čísly nebo písmeny velké nebo malé (velké a malé) abecedy a podrobnou popiskou pod přílohou.

Anotace (uvádí se na web) = krátké shrnutí obsahu práce, neobsahuje předem vytyčené cíle, metodologické zaměření apod.

Abstrakt (rozsáhlejší než anotace) je krátkým popisem práce a jejího obsahu. Kromě popisu jednotlivých kapitol by měl abstrakt obsahovat také cíle, metody a výsledky práce. Obecně se doporučuje odstavec o 300-400 slovech.

Rozsahy prací

seminárních písemných prací je min. 25 000 znaků,

v seminární práci „stav bádání“ z dějin baroka a klasicismu
pak 18 000 znaků (10 normostran)

bakalářských diplomových prací je min. 70 000 znaků (cca
40 normostran).

**magisterských diplomových prací je min. 140 000 znaků
(cca 80 normostran)**

v odůvodněných případech, zejména při vytváření
kritických edic, není nutné u bc. a mgr. prací dodržet
minimální počet znaků.

Citace

Citace literatury, sdělení informátorů či dalších pramenů by měly být uváděny výhradně v původním znění.

Pokud citujete z cizojazyčné literatury, je nejvhodnější **uvést český překlad v textu, v poznámce pak originální znění včetně kompletního bibl. odkazu** (tedy včetně strany). Je dobré také konstatovat, kdo je autorem překladu či zda je to překlad vlastní. Může být i opačně (originál v textu, překlad v poznámce), je to však méně komfortní pro čtenáře.

Cituje se vždy z původního díla. Pokud si nelze opatřit původní pramen či literaturu, musí být z odkazu zřejmé, že se jedná o citát z „druhé ruky“, a udat přesně zdroj, z něhož byl vzat.

Vypustí-li se něco v citátech, označí se to třemi tečkami v hranaté závorce: [...]. Podobně rozepisují-li se zkratky, musí být oproti originálu doplněné znaky umístěny do hranatých závorek.

Citáty jsou vyznačeny uvozovkami.

Monografie:

Jméno autora (v pořadí: příjmení, křestní jméno) – spoluautoři. *Název. Podnázev* (kurzivou). Místo vydání: vydavatel, rok vydání.

KUDRNA, Jaroslav. *Materiály k německým dějinám*. Brno: UJEP, 1987.

Citace v poznámce:

KUDRNA, Jaroslav. *Materiály k německým dějinám*. Brno: UJEP, 1987, s. 107.

V soupisu literatury u monografií neuvádíte odkaz na strany, z nichž jste čerpali – to je pouze v poznámkovém aparátu (tam je to naopak nutné).

Stat' ze sborníku:

Autor stati (viz výše). Název. Podnázev. In *Titul. Podtitul sborníku*. Jméno a příjmení editora/ů (ed./eds.). Místo vydání: vydavatel, rok vydání, rozmezí stran.

ALTMAN, Karel. Hostinský – Příklad Josefa a Ladislava Orátorů. In *Člověk na Moravě v první polovině 20. století*. FASORA, Lukáš – HANUŠ, Jiří – MALÍŘ, Jiří, VYKOUPIIL, Libor (eds.). Brno: CDK, 2006, s. 120–132.

nebo:

Autor stati (viz výše). Název. Podnázev. In Příjmení, křestní jméno editora/ů (ed./eds.): *Titul. Podtitul sborníku*. Místo vydání: vydavatel, rok vydání, rozmezí stran.

ALTMAN, Karel. Hostinský – Příklad Josefa a Ladislava Orátorů. In FASORA, Lukáš – HANUŠ Jiří – MALÍŘ, Jiří – VYKOUPIIL, Libor (eds.). *Člověk na Moravě v první polovině 20. století*. Brno: CDK, 2006, s. 120–132.

Stat' z časopisu:

Autor stati. Název. Podnázev. *Název časopisu*, rok, ročník, číslo (pokud existuje), rozmezí stran.

HAAS, Robert. Die Musik in der Wiener deutschen Stegreifskomödie. *Studien zur Musikwissenschaft* [u časopisů, kde je zaužívaná zkratka, je možno ji použít – *StMw*], 1925, Bd. 12, s. 3–64.

Označení ročníku používat v originálních jazycích. Není třeba psát město.

Anglická verze:

BENNETT, Lawrence. Ignaz Holzbauer and the Origins of German Opera in Vienna. *Eighteenth-Century Music*, 2006, Vol. 3, s. 63–90.

Stat' z denního tisku:

Autor stati. Název. Podnázev. *Název novin*, ročník, číslo, přesné datum, rozmezí stran celé.

NOVÁK, Břetislav. Ve čtvrtek dne 29. července. *Moravská orlice*, roč. 15, 1. 8. 1886, č. 173, s. 2–3.

Citace slovníkových hesel:

BEARE, Charles. Vatelot, Etienne. In SADIE, Stanley (ed.). *The New Grove dictionary of music and musicians*. Vol. 26, New York: Oxford University press, 2001, s. 339.

ŠTĚDRŮŇ, Bohumír. Gravani, Peregrino. In ČERNUŠÁK, Gracian – ŠTĚDRŮŇ, Bohumír – NOVÁČEK, Zdenko (eds.). *Československý slovník osob a institucí*, sv. 1 [možno použít zkratku ČSHS I]. Praha: Státní hudební vydavatelství, 1963, s. 372.

Špatně:

Černušák, G., Štědroň, B., Nováček, Z. 1963 -Česko-slovenský hudební slovník. Praha.

Heslo Benda František: svazek 1.,s.75,76, autor. G. Černušák.

Nepublikované prameny

Archivní fondy a sbírky. Dodržujte toto pořadí údajů: název archivu a jeho umístění (při opakovaném odkazu jen jeho vžitá zkratka), značka a název fondu (sbírky), inventární číslo (inv. č.), číslo kartonu (kart.), strana – folio (f.).

Moravský zemský archiv Brno (dále jen MZA), fond F 460
Ústřední správa a ústřední účtárna Kouniců Slavkov, inv. č.
9722, kart. 2424, f. 29r.
recto, verso.

Archiv města Brna (dále jen AMB), fond A 1/3 Archiv města
Brna – Sbírka rukopisů a úředních knih (dále jen A 1/3), rkp. č.
3, f. 1r–2v.

Při opakovaném výskytu archivu nebo fondu: AMB, fond A 1/3,
rkp. č. 3, f. 2v–4r.

Citace internetových zdrojů

Internetové zdroje citujeme uvedením oficiálního (nezkráceného) názvu dané stránky, jenž je napsán na nejvrchnější modré liště stránky prohlížeče, dále uvádíme přístup ke zdroji a datum citace, které dokumentuje z jaké verze bylo citováno (cit. 2006-02-10 nebo citováno 10. února 2006)

ZEJDA, Radovan. *Zapomenutý rodák Jakub Ignác Želivský* [online]. 2009. [cit. 3. 12. 2009]. Dostupné z <<http://www.telc-etc.cz/telc/?target=tl&menu=64&rok=2007&cislo=6#4074>>.

Citace informací získaných osobním kontaktem

Personální informace zjištěné osobním kontaktem (telefonicky, e-mailem, osobně)

Osobní sdělení Josefa Nováka, bývalého archiváře AMB.

Při opakování díla název díla můžeme zkrátit na první podstatné jméno v názvu. **KUDRNA, Jaroslav. *Materiály*, s. 108.**

Při delší práci s častěji opakovaným titulem:

STRAKOVÁ, Theodora. Die Questenbergische Musikkapelle und ihr Repertoire. In *SPFFBU*, H 31 (1996). Brno: Masarykova univerzita, 1997, s. 13-23. **(Dále jen STRAKOVÁ 1997.)** Pokud by autorka vydala téhož roku dvě často citovaná díla, použijeme označení **STRAKOVÁ 1997a, STRAKOVÁ 1997b.**

V seznamu literatury pak tato položka bude označena:

STRAKOVÁ 1997a - STRAKOVÁ, Theodora: Die Questenbergische Musikkapelle und ihr Repertoire. In *SPFFBU*, H 31 (1996). Brno: Masarykova univerzita, 1997, s. 13–23.

Při opakování autora: **Týž: *Hostinský – Příklad Josefa Stopky*, s. 141.**

Při opakování autora i díla: **Tamtéž, s. 85–86. Nebo: *Ibid.*, s. 85–86.**

Při označení editorů, respektive redaktorů se obecně užívá zkratka **ed./eds., red.** nebo se respektuje originální znění (**Hg., Hrsg., Eds.,** apod.)

U *místa vydání* respektujte původní znění uvedené na titulu:
Správně: Praga, Prag, Paris, Wien, Brünn
Chybně: Praha, Paříž, Vídeň, Brno

Pokud není uvedeno *místo vydání*, uvádějte: **s. l. (sine loco)**,
pokud není uvedeno *datum vydání*: **s. d. (sine dato)**.

Jsou-li dva nebo tři autoři, oddělují se jména pomlčkou, je-li více autorů, další se vynechají a za poslední jméno se připojí **et al.** (et alii).

Zkratky: Používejte pouze u dostatečně vžitých výrazů (**aj., apod., atd., RNDr., ...**), zakončujte je tečkou. Neužívejte zkratku pozn., nejedná-li se o část bibliografického údaje - rozepisujte slovo poznámka. **Slovo viz není zkratka** (není proto ukončeno tečkou), ale imperativ slovesa vidět. Správný tvar není „viz poznámka“, nýbrž „**viz poznámku**“.

Iniciály křestních jmen: Mezi písmeny uvádějte mezery (například **F. X. Šalda**), v textu však pokud možno rozepisujte celé jméno.

Číselné údaje: Nižší údaje (do sta) vždy vyjadřujte slovně. Výjimku tvoří pouze letopočty, data a spojení čísel se zkratkami (40 mm). Číslice a pomlčka ve smyslu rozsahu nejsou odděleny mezerami (**2–3 osoby**, ne 2 – 3 osoby). U tisícových a vyšších údajů je obvyklá forma **1 000**, tedy s mezerou, nikoliv však s tečkou, jak je obvyklé u angloamerické sazby. Oddělení tisícových řádů neplatí pro zápis signatur a letopočtů.

Data: Pište vždy arabskou číslicí. Letopočet nezkracujte na poslední dvojčíslí (chybně: 1977–83), ale vždy jej vypisujte celý (1977–1983). Mezi letopočty a pomlčkou nedělejte mezery. V případě plně uvedených dat (i s uvedením dne a měsíce) máte k dispozici dvě varianty:

a) Číselné vyjádření s mezerami: 12. 1. 1918.

b) Kombinované vyjádření s mezerami: 12. ledna 1918.

Pomlčka a spojovník: V těsně spojených výrazech se užívá **spojovník** bez mezer (**česko-anglický slovník**), je třeba neplést si jej s pomlčkou.

Pomlčka ve smyslu přestávky v řeči se odděluje z obou stran mezerou. Pomlčka ve smyslu rozsahu (od do) se mezerami neodděluje: 18.00–22.00.

Datum narození a úmrtí: Před datum narození lze psát hvězdičku *, před datum úmrtí křížek †, například * 12. 1. 1918, † 23. 12. 1978. Mezi znakem a datem se píše mezera.

Závorky: K výrazu se připojují bez mezer.

Kulaté závorky () se používají v textu, hranaté pro uvádění příloh v textu.

Hranaté závorky [] se užívají i v edici – při vkládání edičních poznámek do editovaného textu.

Plena pubertas regia seu Octodecim regiae virtutes, per leges, historias et politias adumbratae, amoris et timoris vinculum componentes, quas [...] pro coronide publice dilucidandas proposuit [...] Joannes Adamus [...] comes a Questemberg. Anno Chr.[isti] M. DC. XCVI. [= 1696] mense Septembri, die 5. horis post meridiem consuetis.

Dáváte-li do závorky celou větu, je nutno ji uvnitř závorek ukončit tečkou. Je-li v závorce pouze část věty nebo poznámka, pak ne. Tečky, čárky a další interpunkční znaménka se v takovém případě nacházejí až za závorkou.

Používáme výhradně písmo **Times New Roman 12** (v poznámkách **totéž** ve velikosti 10).

Doplnění křestních jmen (ne jen iniciál) všude, přinejmenším u prvního užití – u skladatelů, u citovaných vědců a autorů publikací, ale i jinde, např. u mecenášů – zvlášť důležité je to u šlechty.

U autorů publikací **několikaslovná charakteristika v textu** („německý muzikolog“ apod.), nebo delší v poznámce pod čarou.

Typografie – **poznámky vždy za interpunkčním znaménkem.**

Číslo poznámek pokud možno na konci vět, je to čtenářsky přívětivější, čtenář nemusí uprostřed věty přeskakovat dolů a číst poznámku. Někde to možné není (např. u citace dvou děl v jedné větě), ale jde o minimum případů.

Neplatí, že ve stavu bádání musí být každý zdroj v samostatném odstavci, **krátké odstavce nejsou žádoucí.**

Používání pluralu maiestaticu („námi zkoumaná problematika“) je sice v kvalifikačních pracích možná, ale **obecně je to považováno za zastaralý způsob psaní**, dá se místo toho použít pasivum nebo to nějak opsat („lze konstatovat“ ... „bylo sledováno“ ... apod.).

Používání ich-formy („já jsem identifikoval“) též není doporučeno, pouze ve výjimečných případech (např. v úvodu).

Je dobré při „vyprávění“ (typicky v životopisu, ale i jinde) **zůstávat v minulém čase**. Přecházení do přítomného času je leckdy matoucí a neslouží dobře záměru (dynamizovat vyprávění).

Číslo poznámek a uvozovky **nejsou nikdy kurzívou**.

Stav bádání řadíme **vždy chronologicky**, není třeba na to v textu upozorňovat.

Literaturu vzadu v soupisu **nedělíme** na žádné kategorie (např. „lexika“) a řadíme abecedně. Zvlášť se píše pouze internetové zdroje (databáze apod.).

Pouze v prvotní seminární práci se soupisem literatury ke stavu bádání (typicky odevzdávaná po prvním semestru) řadíte pro přehlednost literaturu chronologicky.